

Podatek VAT

Split payment

Na czym polega mechanizm podzielonej płatności

- Mechanizm podzielonej płatności (MPP), czyli split payment, polega na tym, że płatność za towar lub usługę, zrealizowana przez nabywcę specjalnym przelewem – tzw. [komunikatem przelewu](#), nie trafia w całości na rachunek odbiorcy, ale **zostaje rozdzielona na kwotę netto i podatek VAT**. Kwota netto trafia na rachunek sprzedawcy, a kwota podatku VAT - na jego rachunek VAT.
- **Rachunek VAT jest tworzony przez bank automatycznie, jako dodatkowe konto, do każdego rachunku założonego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą (rachunku rozliczeniowego w banku lub w SKOK).**

Kto może stosować MPP

Mechanizm podzielonej płatności mogą stosować wyłącznie **podatnicy VAT, którzy opłacają transakcje przelewem w PLN.**

W zależności od wartości transakcji i rodzaju towarów lub usług, których ta transakcja dotyczy, split payment może mieć **charakter dobrowolny albo obowiązkowy.**

Mechanizmu podzielonej płatności **nie można stosować**, jeśli:

- jesteś konsumentem (nie prowadzisz działalności gospodarczej),
- jesteś przedsiębiorcą, który otrzymuje faktury bez kwoty podatku VAT np. od podatników zwolnionych z VAT,
- rozliczasz się gotówką lub za pomocą karty.

Dobrowolny split payment

- Jeśli jesteś przedsiębiorcą, podatnikiem VAT i kupujesz towary od innego przedsiębiorcy (jesteś nabywcą), płacąc za fakturę **możesz podjąć decyzję** o dobrowolnym zastosowaniu podzielonej płatności.
- W takim przypadku wybierasz [komunikat przelewu](#), a bank rozdziela twoją płatność na dwa różne rachunki twojego dostawcy: rachunek rozliczeniowy i rachunek VAT.
- Możesz opłacać w ten sposób wszystkie faktury od dostawców lub tylko wybrane, a pozostałe regulować tradycyjnie - opłacając przelewem kwotą brutto faktury.
- Wyjątkiem będzie sytuacja, kiedy twój dostawca zastrzeże w umowie, że **nie chce stosować MPP**. W takim wypadku powinieneś zapłacić mu kwotę brutto zwykłym przelewem.
- Decyzję o podziale płatności podejmuje nabywca, a **sprzedawca może zastrzec, że nie chce stosować MPP, tylko wtedy kiedy transakcja nie jest objęta obowiązkowym MPP**. W przypadku transakcji, które muszą być objęte MPP, takiej swobody nie ma żadna ze stron.

Obowiązkowy split payment

Obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności mają **podatnicy VAT**, którzy:

- sprzedają lub nabywają **towary lub usługi "wrażliwe"**, czyli [towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o podatku od towarów i usług](#) i jednocześnie
- kwota należności ogółem z faktury (tj. wartość brutto całej faktury) **przekracza 15 tys. zł.**
- Musisz stosować MPP, jeśli **choćby jedna pozycja na fakturze**, której całkowita wartość brutto przekracza 15 tys. zł, dotyczy towarów lub usług wrażliwych.
- W takim wypadku obowiązkowa podzielona płatność dotyczy wyłącznie kwoty należności z tytułu nabycia towarów lub usług wrażliwych. Pozostałą część należności możesz uregulować z zastosowaniem MPP lub bez dzielenia płatności.

Towary lub usługi „wrażliwe

Towary lub usługi „wrażliwe” objęte obowiązkowym MPP to m.in. o dostawa płyt, arkuszy, folii i pasów z tworzyw sztucznych, wszelkiego rodzaju wyrobów ze stali, srebra, złota, aluminium, miedzi, elektronicznych układów scalonych, komputerów, dysków twardych, telefonów, telewizorów, aparatów fotograficznych i kamer cyfrowych, części do silników spalinowych, różnego rodzaju odpadów i surowców wtórnych, paliw, a także usługi budowlane i sprzedaż detaliczna części samochodowych.

Wyłączenie obowiązku MPP

Na zasadzie wyjątku od powyższej reguły, **MPP nie jest stosowany:**

- w transakcjach realizowanych na podstawie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, jeżeli sprzedawcą na dzień dokonania dostawy był podmiot prywatny (nie publiczny),
- w przypadku dokonania potrącenia, o którym mowa w art. 498 Kodeksu cywilnego, w zakresie, w jakim kwoty należności są potrącane.

- **Obowiązkowy MPP zastąpił tzw. odwrotne obciążenie towarami wrażliwymi w obrocie krajowym.**
- Podatnik, który przed dniem 1 listopada 2019 r. dokonywał np. dostawy towarów wrażliwych albo świadczył usługi budowlane, wystawiał fakturę bez stawki i kwoty podatku VAT dodając adnotację "odwrotne obciążenie".
- Po 1 listopada 2019 r., wystawia fakturę z podatkiem VAT obliczonym według stawki 8% lub 23%, i jeżeli kwota na fakturze przekracza 15 tys. zł oznacza ją zwrotem „mechanizm podzielonej płatności”.

Jak zapłacić za fakturę stosując MPP

- Transakcje objęte MPP muszą być realizowane przez rachunki rozliczeniowe w banku lub rachunki imienne w SKOK otwarte w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, **czyli rachunki lub konta firmowe**.
- Te rachunki widnieją w [Wykazie podatników VAT](#) (tzw. „biała lista podatników VAT”).
- Jeżeli podatnik znalazł rachunek swojego kontrahenta w Wykazie, może mu zapłacić za fakturę stosując podzieloną płatność. Przelew dotrze do odbiorcy tylko wtedy, gdy podatnik wskaże na fakturze **numer rachunku firmowego**.
- Jeśli podatnik zleci przelew w MPP kontrahentowi, który podał na fakturze numer rachunku osobistego (ROR), przelew wróci na rachunek firmowy podatnika.
- Jeśli podatnik wystawił fakturę, musi sprawdzić czy jego rachunek jest w Wykazie, bo tylko wtedy kupujący może mu na za nią zapłacić w MPP.

Jak zapłacić za fakturę stosując MPP

- **Jeśli kupujący płaci podatnikowi za transakcję objętą obowiązkiem podzielenia płatności, musi on mieć rachunek VAT, żeby ją przyjąć.**
- Bank lub SKOK utworzył podatnikowi taki rachunek, o ile korzysta on z konta firmowego. Podatnik nie musi znać jego numeru ani umieszczać go na fakturze - rozdzielenie płatności na kwotę netto i VAT następuje w systemie banku.
- Podatnik nie musi robić oddzielnych przelewów na rachunek rozliczeniowy dostawcy i jego rachunek VAT - **płatność w MPP realizowana jest jednym przelewem.**
- Podatnik nie ma rachunku VAT, jeśli w swojej firmie używa konta osobistego (prywatnego, ROR). W tym przypadku podatnik **nie będzie mógł sprzedawać i nabywać towarów lub usług, które są objęte obowiązkowym MPP.**
- Kwota VAT wpłacona w systemie MPP trafia na rachunek VAT odbiorcy. Zarówno sam rachunek VAT, jak i środki na nim zgromadzone cały czas należą do podatnika. Urząd skarbowy nie może nimi dysponować, sprawuje jednak nadzór nad ich uwolnieniem, czyli przekazaniem ich na rachunek firmowy podatnika. Do tego czasu podatnik nie może nimi dowolnie dysponować.

Komunikat przelewu MPP

Jeśli podatnik chce lub musi zapłacić za transakcję z wykorzystaniem MPP, może to zrobić tylko za pomocą specjalnego przelewu - **komunikatu przelewu**.

Wpisuje w nim:

- kwotę podatku VAT (lub część),
- kwotę sprzedaży brutto (lub część),
- numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność.

Jeżeli płatność dotyczy zaliczki na poczet dostaw towarów bądź usług - w miejscu numeru faktury wpisuje zwrot „zaliczka”.

Jeżeli płatność dotyczy więcej niż jednej faktury, to w miejscu numeru faktury wpisuje okres, z którego pochodzą faktury. Nie może być krótszy niż jeden dzień i dłuższy niż jeden miesiąc.

- NIP dostawcy.

Komunikat przelewu MPP

- **Podatnik może opłacić przy pomocy jednego komunikatu przelewu kilka faktur objętych MPP**, pod warunkiem że otrzyma je w okresie nie krótszym niż jeden dzień i nie dłuższym niż jeden miesiąc.
- W takim przypadku komunikat przelewu obejmuje wszystkie faktury z tego okresu i zawiera kwotę odpowiadającą sumie kwot podatku wykazanego na fakturach, za które dokonujesz płatności.

Wpłaty i wypłaty z rachunku VAT

Jakie środki mogą zasilić rachunek VAT

- zapłata podatku VAT za faktury opłacone z wykorzystaniem MPP
- przelew między własnymi rachunkami VAT podatnika, które posiada w jednym banku
- zwrot kwoty VAT z urzędu skarbowego
- zwrot kwoty VAT z tytułu korekty faktury – przy użyciu komunikatu przelewu

Wpłaty i wypłaty z rachunku VAT

Co można opłacić ze środków zgromadzonych na rachunku VAT

- należny podatek VAT do urzędu skarbowego, w tym podatek VAT z tytułu importu towarów
- zwrot kwoty VAT z tytułu korekty faktury – przy użyciu komunikatu przelewu
- składki z tytułu ubezpieczenia społecznego (ZUS)
- dodatkowe zobowiązanie podatkowe, a także odsetki za zwłokę w podatku VAT lub odsetek za zwłokę od dodatkowego zobowiązania podatkowego

Wpłaty i wypłaty z rachunku VAT

- podatek dochodowy od osób prawnych oraz zaliczek na ten podatek, a także odsetki za zwłokę w podatku dochodowym od osób prawnych oraz odsetek od zaliczek na ten podatek
- podatek dochodowy od osób fizycznych oraz zaliczki na ten podatek, a także odsetki za zwłokę w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz odsetek od zaliczek na ten podatek
- podatek akcyzowy, przedpłaty podatku akcyzowego, wpłaty dzienne, a także odsetki za zwłokę w podatku akcyzowym oraz odsetek od przedpłat podatku akcyzowego
- należności celne oraz odsetki za zwłokę od tych należności
- podatek VAT z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych na rachunek VAT płatnika, czyli zarejestrowanego odbiorcy lub podmiotu prowadzącego skład podatkowy

Kiedy i jak można przenieść pieniądze z rachunku VAT

- Jeżeli podatnik nie będzie mógł wykorzystać pieniędzy na rachunku VAT do rozliczenia z urzędem skarbowym, ZUS lub opłaty należności celnych, to może złożyć **bezpłatny wniosek do urzędu skarbowego o uwolnienie tych środków**, czyli przekazanie ich na rachunek firmowy podatnika .
- We wniosku podatnik wskazuje kwotę, jaką chce wypłacić z rachunku VAT. **Ze środków przekazanych z rachunku VAT na rachunek firmowy podatnik może korzystać bez ograniczeń.**
- Urząd ma 60 dni na podjęcie decyzji. Jeśli wyrazi zgodę, podatnik i jego bank otrzymają postanowienie. Na jego podstawie bank powinien niezwłocznie przelać środki z rachunku VAT na rachunek rozliczeniowy podatnika.
- W czasie, w którym urząd rozpatruje wniosek podatnik może wykorzystywać środki z rachunku VAT, żeby zapłacić za faktury w podzielonej płatności lub żeby zapłacić VAT należny. Bank przeleje wówczas na konto firmowe podatnika kwotę do wysokości środków posiadanych na rachunku VAT na dzień otrzymania informacji o postanowieniu naczelnika urzędu skarbowego.

Kiedy i jak można przenieść pieniądze z rachunku VAT

Urząd skarbowy **może odmówić wydania zgody na przeniesienie pieniędzy z rachunku VAT**, tylko gdy:

- Podatnik posiada zaległości w VAT (do wysokości tej zaległości),
- zachodzi uzasadniona obawa, że zobowiązania podatkowe z tytułu VAT nie zostaną wykonane lub zostanie określone podatnikowi dodatkowe zobowiązanie podatkowe w podatku VAT.
- Na postanowienie, w którym urząd wyraża zgodę na uwolnienie środków **przysługuje podatnikowi zażalenie**, np. jeżeli uwolniona kwota będzie inna niż ta, o którą wnioskował. Może się także **odwołać od decyzji**, w której urząd skarbowy odmówił wydania zgody na przeniesienie środków z rachunku VAT.

Jakie korzyści daje stosowanie MPP

- **Domniemanie dochowania należytej staranności**

Jeśli podatnik nieświadomie będzie przeprowadzał transakcje VAT z nieuczciwym kontrahentem, a urząd skarbowy będzie kwestionował prawo do obniżenia naliczonego podatku VAT, korzystanie z MPP będzie ważnym dowodem na to, że dochował należytej staranności.

- **Brak karnych odsetek za zwłokę**

Do zaległości w podatku VAT powstałej za okres rozliczeniowy, za który wykazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika faktur zapłaconych w MPP, nie będą mieć zastosowania podwyższone 150% odsetki od zaległości podatkowych.

- **Zwrot różnicy podatku w przyspieszonym terminie 25 dni**

Przy korzystaniu z MPP, zwrot podatku na rachunek VAT podatnik otrzyma w przyspieszonym terminie (25 dni, licząc od dnia złożenia deklaracji). Jeśli złoży wniosek o zwrot na rachunek VAT, urząd nie może przedłużyć terminu zwrotu.

Jakie korzyści daje stosowanie MPP

Egzekucja sądowa i administracyjna

Środki zgromadzone na rachunku VAT są wolne od egzekucji sądowych i administracyjnych z tytułów innych niż podatek VAT, odsetki od zaległości w VAT, podatek dochodowy i odsetki od tego podatku, podatek akcyzowy i odsetek od podatku akcyzowego, należności celnych i odsetek od należności celnych oraz składek ZUS.

Sankcje VAT

Do wysokości kwot zapłaconych w podzielonej płatności nie stosuje się sankcji w VAT.

Jakie korzyści daje stosowanie MPP

Obniżenie kwoty zobowiązania (tzw. skonto)

- Jeżeli zapłata zobowiązania podatkowego nastąpi w całości z rachunku VAT w terminie wcześniejszym niż termin określony dla zapłaty podatku, kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku do zapłaty można obniżyć. Obniżenie wylicza się według wzoru:

- $S = Z * r * (n/360)$

- gdzie:

S - oznacza kwotę, o którą obniża się kwotę zapłaty zobowiązania podatkowego z tytułu podatku, wyrażoną w zaokrągleniu do pełnych złotych

Z - oznacza kwotę zobowiązania podatkowego z tytułu podatku wynikającą z deklaracji podatkowej przed obniżeniem tego zobowiązania

r - oznacza stopę referencyjną Narodowego Banku Polskiego obowiązującą na dwa dni robocze przed dniem zapłaty podatku

n - oznacza liczbę dni od dnia, w którym obciążono rachunek bankowy albo rachunek

w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, dla których jest prowadzony rachunek VAT, z wyłączeniem tego dnia, do dnia, w którym upływa termin do zapłaty podatku, włącznie z tym dniem

Sankcje za niestosowanie obowiązkowego MPP

Sankcja dla sprzedawcy

Jeżeli naczelnik urzędu skarbowego lub naczelnik urzędu celno – skarbowego stwierdzi, że jako sprzedawca (firma), pomimo obowiązku, podatnik **nie oznaczył faktury zwrotem „mechanizm podzielonej płatności”**, ustali mu **dotatkowe zobowiązanie podatkowe**.

Będzie to kwota odpowiadająca **30% kwoty podatku VAT** z faktury, przypadającej na dostawę towarów lub świadczenie usług objętych MPP.

Prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą za te wykroczenie poniosą odpowiedzialność przewidzianą w kodeksie karnym skarbowym i mogą otrzymać grzywnę w wysokości do **180 stawek dziennych** (może być to nawet 5,4 mln zł).

- Jeśli podatnik źle oznaczył fakturę, może uniknąć sankcji, jeżeli jego kontrahent (nabywca) opłacając ją, zastosuje podzieloną płatność.

Sankcje za niestosowanie obowiązkowego MPP

Sankcje dla kupującego

- Jeżeli jako kupujący, pomimo obowiązku, **nie rozliczy się w systemie MPP, urząd skarbowy ustali mu dodatkowe zobowiązanie podatkowe w wysokości 30% kwoty podatku VAT przypadającej na towaru lub usługi objęte MPP.**

Prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą, poniosą za te wykroczenie odpowiedzialność przewidzianą w kodeksie karnym skarbowym i mogą otrzymać grzywnę w wysokości do 720 stawek dziennych (może być to nawet 21,6 mln zł).

- Nawet jeżeli podatnik zapłaci za fakturę poza systemem MPP (np. zwykłym przelewem), może uniknąć sankcji, jeżeli sprzedawca prawidłowo rozliczy podatek VAT przypadający na tę sprzedaż.
- Jeśli po 1 stycznia 2020 r., podatnik **zapłaci za fakturę z pominięciem MPP, taki wydatek (płatność) nie będzie stanowić kosztu uzyskania przychodu.** Jeżeli jednak na fakturze, która powinna zostać opłacona w mechanizmie podzielonej płatności, nie ma właściwego oznaczenia (tj. „mechanizm podzielonej płatności”), sankcja w postaci wyłączenia płatności z kosztów uzyskania przychodów nie ma zastosowania.

Split payment a rozliczenia podatkowe

- W zakresie split payment podatnicy powinni wiedzieć, że nie ma on wpływu na rozliczenia podatkowe, jest to bowiem jedynie sposób płatności.
- W związku z tym, stosując split payment, podatnicy dokonują rozliczenia z tytułu podatku VAT na takich samych zasadach